

ΤΑ "ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ,"

Περιεγράψαμεν επίσης εις τὸν τόμον 1929, πῶς καὶ ὁ Ἕλλην διαισθη-
τικὸς Ἡρακλῆς Χατζάκος, κατώρθωσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα τῶν Βραχ-
μάνων, βαδίσας ἐντὸς τῆς πυρᾶς καὶ ἐξελθὼν ἀλώβητος ἐνώπιον χιλιάδων
θεστῶν εἰς τὸ Πιτερμάριτοβουργ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς.

Ἀκόμη εἰς τὸν τόμον 1937, περιεγράψαμεν, πῶς ὠργάνωσε πειραματι-
κῶς τὸ ἴδιον φαινόμενον, ὁ Ψυχοφυσιολόγος Harry Price προπέρουσι ἐν
Λονδίῳ, μετὰ τὸν Φακίρην Cuda Bux, ἐνώπιον ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κα-
θηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπιστημόνων, δημοσιογράφων κτλ.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ τὸ ὁποῖον προσελάθησαν νὰ ἐξηγήσουν μετὰ τὰς πα-
ραλογωτέρας καὶ ἐνίοτε κωμικωτέρας λύσεις οἱ διάφοροι ἐρασιτέχναι οἵτινες
ὅπως καὶ οἱ νεαροὶ δημοσιογράφοι ρεπόρτερς, ὡς γνωστόν, γνωρίζουν ὅλα
καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνουν ὅλα, ἀπέχει πολὺ ἀκόμη τῆς ὀριστικῆς του
ἐξηγήσεως, ἀνάγεται δὲ ἀπολύτως εἰς τὴν Ψυχοφυσιολογίαν.

Ὡς γνωρίζομεν, κατὰ τὰ τηλεκινητικὰ φαινόμενα, ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ
σῶμα ὠρισμένων ἀτόμων, εἶδος δυναμολύσεως, ἐνεργοῦσα ὅλα τὰ θαυμάσια
τῶν λεγομένων «στοιχειωμένων» σπιτιῶν. Ἡ δυναμολύσις αὕτη, ἀποδεικνύε-
ται ἀναμφισβητήτως διὰ τῆς ἐκουσίας καὶ κατὰ βούλησιν ἐπιδράσεως τῆς
δίδου Κλειῶς Γεωργίου ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης...

Μεταξὺ τῶν θαυμασίων φαινομένων τὰ ὁποῖα ἡ δυναμολύσις αὕτη πα-
ράγει καὶ ἡ πειραματικὴ ἐρευνα περιορίζεται νὰ πιστοποιῇ χωρὶς νὰ εἰμπορῇ
νὰ ἐξηγήσῃ, εἶναι ἡ ἐξαϋλωσις καὶ ἀνασύνθεσις τῆς ὕλης (Διακόμισις ἀντι-
κειμένων) ἡ ἐκτοπλασματικὴ γραφή, οἱ κρότοι οἱ ἀπαντώντες ἐνσυνειδήτως
διὰ συνθηματικὸν ἀλφαβῆτον, αἱ αὐτόματοι ἀναφλέξεις, ἡ Μετεώρησις κλπ.

Εἰς τὸν κύκλον αὐτὸν τοῦ ὁποῖου τὸ μαγικὸν κλειδί θὰ εὕρῃ δίχως
ἄλλο τὸ ὥραϊον μέλλον, δεόν νὰ θεωρηθῇ ἀνήκον καὶ τὸ φαινόμενον τῆς
Ἀκαΐας.

Τὸ πῶς ἐνεργεῖ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἡ ψυχικὴ δυναμολύσις, διὰ νὰ
προφυλάξῃ ὅχι μόνον τὰ ἄκρα ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδιάμεσα ἀκόμη τοῦ μύστου,
ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν.

Πάντως, θερμότης, φῶς καὶ καῦσις, εἶναι ὅπως διδάσκει ἡ σημερι-
νὴ Φυσικὴ, ἐντονώτεροι δονήσεις τοῦ αἰθέρος, ὅπως δὲ ἡ καῦσις τῆς πυρᾶς
καταναλίσκει ἕνεκα τῶν χημικῶν συγγενειῶν τὰ συστατικὰ τῶν ξύλων, δεόν
ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἐπὶ
τῶν ποδῶν τῶν πυροβαδιστῶν.

Διὰ νὰ μὴ συμβαίῃ ὁμοῦ τοῦτο, πρέπει ἡ ἀναφερθεῖσα ψυχικὴ δυνα-
μολύσις νὰ σχηματίζῃ εἶδος ἀσπίδος ἐμποδιζούσης τὰς χημικὰς συγγενείας.

Ἡ ἀσπίς ὁμοῦ αὐτὴ δεόν ἐπίσης νὰ ἔχῃ ὑπερυλικάς ιδιότητας, ὥστε
ὅχι μόνον νὰ ἐμποδίζῃ τὰς χημικὰς συγγενείας καὶ ἐπομένως τὰ ἐγκαύματα,
ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν συναισθησὶν θερμότητος ἀπὸ τὸν μύστην.

Ὁ Ἡρακλῆς Χατζάκος καὶ ἡ «Ἀναστενάρισσα» τοῦ χωρίου Βουλγάρι
ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐδήλωσαν ὅπως θὰ ἴδωμεν, ὅτι δὲν αἰσθάνονται τίποτε, ἐνῶ ὁ
Φακίρην Cuda Bux τοῦ Λονδινεῖου πειράματος, περιγράφει συναίσθημα,
μόνον ἐλαφρῶν κεντημάτων εἰς τὸ δέρμα.

Τὸ φαινόμενον τῆς Ἀκαΐας μετὰ τὴν καταπληκτικὴν αὐτὴν ἐπίδρασιν
τῆς ψυχικῆς δυναμολύσεως, μᾶς ἄγει εἰς τὸ ἄλλο ἐπίσης καταπληκτικὸν φαι-
νόμενον τὸ ὁποῖον περιεγράψαμεν εἰς τὴν θεωρίαν Τανάγρα (Ψυχόβολίας).
(Τόμος 1934—1936).

Ψυχολογία
Μανιάν
4 θύρες
7 Nov 16
Ταννάρ
1940

6th Nov 1940

Τὸ Ἀλξιδόφαιρον ὅπως τὸ ἐπώνομασεν ὁ Ἑλ. Βενιζέλος, καθ' ὃ, ἄτομα ἐκτιθέμενα χωρὶς καμμίαν προφύλαξιν καὶ μὲ περιφρόνησιν τοῦ κινδύνου, παραμένουν σκανδαλωδῶς οὕτως εἰπεῖν ἀπρόσβλητα ἀπὸ τὰς σφαίρας, ὅπως διαπιστοῦται συνεχῶς εἰς τὰς μάχας. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἄλλα ἄτομα φαίνονται ἐξαιρετικῶς εὐπρόσβλητα. «Τὰ κυνηγᾷ ἡ σφαῖρα» ὅπως ἐξεφράσθη ἡ παρατήρησις τῆς πείρας.

Ἐκ τούτων οἱ πρῶτοι, εἶναι γενικῶς ὁργανισμοὶ μὲ ἀμβλὺ νευρικὸν σύστημα καὶ ἐκ φύσεως ἀγνοοῦντες τὸν φόβον. Οἱ δεῦτεροι ἐξ ἐναντίας, εἶναι συνήθως νευρικοὶ καὶ εὐπερήαστοι εἰς τὰ συναισθήματα.

Πάντως, ἡ Ἀκαῖα ἐξασκεῖται εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὡς θρησκευτικὴ τελετὴ εἰς τοὺς Βραχμάνας, εἰς μερικὰς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ (Φίτζι), ἀπὸ μερικοῦς Μωαμεθανοὺς ἀσκητῶς οἱ ὅποιοι φέρουν ἀναμμένα κάρβουνα εἰς τὸ στόμα των καὶ εἰς μερικὰ χωριὰ τῆς Βουλγαρίας.

Πρὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν Θρακικῶν πληθυσμῶν κατὰ τὸ 1923 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, τὰ Ἀναστενάρια ὅπως ἐπωνομάζοντο οἱ ἐκτελοῦντες τὸ φαινόμενον, ὤφισταντο εἰς πολλὰ χωριὰ τῆς Θράκης. Ἐκτοτε ὁμως, ὅταν οἱ ἀνταλλαγέντες δισκορπίσθησαν, ἐπαυσαν ἐν Ἑλλάδι, τοῦλάχιστον ὅσον ἡδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, ἐντελῶς.

Κατόπιν ἤδη τοῦ προλόγου αὐτοῦ, δημοσιεύομεν ἀκριβῆ μετάφρασιν ἀρθρου περὶ Ἀναστενάρων, τῆς Γαλλικῆς Illustration (Ἰούnius 1939) τοῦ μεταβάντος ἐπίτηδες ἐπὶ τόπον συντάκτου τῆς.

— Μὴ χάνετε καιρὸ νὰ ἴδῃτε τὰ «Ἀναστενάρια»... μᾶς εἶπαν εἰς τὴν Σόφραν... Εἶναι μία συνήθεια ποὺ ἐξαφανίζεται... Ἄλλοτε ὁλόκληρα χωριὰ τὴν ἐώρταζαν... Τώρα, μόνον λίγαις γρηαῖς ἐξακολουθοῦν τὴν προγονικὴν παράδοσιν...

Ἀναχωρήσαμεν ἀρκετὰ σκεπτικιστὰι μὲ τὸν σιδηρόδρομον ἕως τὸ Μπουργκὰς (Πύργον) τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ ἐδέγησε νὰ διανύσωμεν 80 χιλιόμετρα ἐλσεινοῦ δρόμου πρὸς νότον, μὲ κατεύθυνσιν τὰ βουλγαροτουρκικὰ σύνορα. Εἶναι ἡ χώρα τῶν χαμηλῶν βουνῶν—τῆς Στράντζας—σκεπασμένων μὲ τὰ ὠραιότερα δάση δρυῶν ποὺ ἔχει ἡ Βουλγαρία. Εἶναι ἤδη ἡ Θράκη ἀρχαία χώρα τῶν μυστηρίων καὶ τῶν παραδόσεων.

Τὸ χωρίων Βουλγάρων ποὺ πηγαίνομε εἶναι πτωχότατον. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ, χωρὶς δρόμους καὶ διεξόδους, οἱ κάτοικοι μόνον εἰσόδημα ἔχουν μερικὸς ἰσχνὸς ἄγρως καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ξυλανθράκων, τοὺς ὁποίους τουρκικὰ ἱστιόφρα ἀγκυροβολοῦντα εἰς τοὺς κολπίσκους τῆς παραλίας μεταφέρουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐννοεῖ κανεὶς καλὰ

(2) Μεταφρασὴ αὐτοῦ τοῦ ἐκτ. Μ. ἀποφ. ἐκ τῆς ἐκδόσεως
τῆς Σόφρας

πῶς διεσώθησαν αἱ παλαιαὶ παραδόσεις, εἰς ἓνα τέτοιον καθυστερημένον τόπον, μακρὰν κάθε πολιτισμοῦ.

Κάθε χρόνον κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τὴν 21 καὶ 22 Μαΐου κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, τὴν 2 καὶ 3 Ἰουνίου κατὰ τὸ γενικῶς ἰσχύον Γρηγοριανόν, γίνεται ἡ ἐξῆς θρησκευτικὴ τελετὴ.

Μετὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τοὺς λαϊκοὺς χοροὺς ποὺ ἐπακολουθοῦν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀνάπτεται κατὰ τὸ σουρούπωμα μεγάλη πυρὰ εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χωρίου καὶ μερικοὶ πιστοὶ κρατοῦντες τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ εἰς κατὰστασιν θρησκευτικῆς ἐκστάσεως, χορεύουν γυμνοποδες μέσῃ εἰς φλογερὰν ἀνθρακίαν.

Οἱ «Νεστινάρια» αὐτοὶ ὅπως τοὺς ὀνομάζουν, με ὄνομα τὸ ὁποῖον κανεῖς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ¹⁾ καὶ τὸ ὁποῖον χάνεται εἰς τὸ σκοτὸς τοῦ χρόνου, ἀποτελοῦν μικρὰν ὀμάδα μεμνημένων καὶ ἔχουν ἰδιαίτερον παρεκκλήσιον, ὅπου ἀποτίθενται αἱ εἰκόνες, τὸ πρωτόγονον τύμπανον καὶ ὁ χωρικὸς ἄσκαυλος με τὸν ὁποῖον τανίζουσι τὸν ρυθμὸν τοῦ χοροῦ.

Οἱ Ἀναστενάρηδες ἔχουν καὶ ἀρχηγόν. Τὴν γρηῃ Μπάμπω Νοῦνα ἡ ὁποία ἐλησμόνησε τὴν ἡλικίαν τῆς καὶ ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ ἀπὸ μικρὰ κόρη ἕως τα τελευταῖα χρόνια τῆς τὸν θρησκευτικὸν αὐτὸν χορόν.

Ἀλλὰ τὰ χρόνια ἔλλαξαν...καὶ τὸ παρελθὸν καὶ προπαραλθὸν ἔτος τὰ Ἀναστενάρια δὲν ἐχόρευσαν.

Ἐρωτῶμεν τὴν Μπάμπω Νοῦνα καὶ ἐκεῖνη ἀναστενάζει ἐλαφρά.

—Μόνο μερικάις γυναῖκες μένουν ἀκόμη...Καὶ ἀκόμη παιῶς ξεύρει ἂν θὰ χορέψουν...Θὰ χορέψουν ἂν θέλῃ ὁ Θεός!.. Βλέπεις, ἡ πίστις χάνεται. Δὲν εἶναι ὅπως ἄλλοτε...Ἐμεῖναμε μόνο ἐμεῖς οἱ γρηαῖς...Οἱ νέαις δὲν θέλουν πειρὰ νὰ χορέψουν...Κάποιος ἀπηγόρευσε στὴν γυναῖκα του νὰ χορέψῃ...Λέγει ὅτι ὁ χορὸς τὴν ἐμποδίζει νὰ γεννᾷ παιδιά... "Αχ! ποῦ εἶναι οἱ καιροὶ ὅταν τὸ πανηγύρι διαρκοῦσε μὴ ὀλόκληρη ἑβδομάδα!... Τότε ἦταν πολλοὶ «Νεστινάρια»...

—Εἰπέ μου Μπάμπω Νοῦνα., Ἀλήθεια, ὅταν χορεύεις στὰ ἀναμμένα κάρβουνα δὲν νοιώθεις τίποτε;...

1) Ὁ ἀνταποκριτής, ἀγνοεῖ, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἐλληνικῆς λέξεως «Ἀναστενάρια», «Ἀναστενάρηδες» ἐκ τοῦ ἀναστέναζω, καθ' ὅσον οὗτοι χορεύοντες περὶ τῆς πυρᾶς, ἐβογκοῦσαν με βαθεῖα ἀναπνοαῖς ὅπως οἱ Τοῦρκοι ὠρυόμενοι Δερβίσηδες.

Βαλκάνικη στήρ - τα γρηαῖ Νοῦνα

—Φυσικά, δὲν νοιώθουμε τίποτε... Ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ ἁγία Ἑλένη δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ καυθῶμε.. Πηγαίνουν ἐμπρὸς μας καὶ ρίχνουν νερὸ στὴ φωτιά καὶ ἔτσι δὲν νοιώθουμε τίποτε...

Ὁ ἥλιος ἦτο ἤδη ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν ὅταν ἡ Μπάμπω Νοῦνα συνοδευομένη ἀπὸ τὰς συντρόφους τῆς ἐμβῆκε εἰς τὸ παρεκκλήσι. Τὰ «Ἀναστενάρινα» ἀρχίζουν ἀτελείωτα σταυροκοπήματα καὶ μετάνοιες ἐμπρὸς εἰς τὴς εἰκόνας, καταλαμβάνόμενα ἀπὸ θρησκευτικὴν ἔκστασιν.

Ἡ νύκτα ἔπεσε καὶ πυρὰ ἀπὸ ξύλα, ἀναμμένη εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ, ρίπτει τὰς ὑψηλὰς τῆς φλόγας. Ἕνας γέρος τὴν

Ἡ «Ἀναστενάριδα» Μπάμπω Νοῦνα τοῦ χωρίου Βουλ-
γάρι κρατοῦσα τὴν εἰκόνα καὶ θαδίζου-
σα ἐπὶ τῆς πυρᾶς.

ἀνακατεύει μὲ κλάδον καὶ ἀπλώνει τὴν ἀνθρακίαν. Συγχρόνως ἀκούεται ἡ ὀξύφωνη μελωδία τῶν «Ἀναστενάρων» καὶ ἡ μικρὰ συνοδεία τῶν φθάνει μὲ γρήγορα βήματα εἰς τὸν κύκλον τῶν χωρικῶν.

Τρεῖς φορτὶς κάμνει τὸν γύρον τῆς πυρᾶς.

Τότε μιὰ γρηῃ ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὴν ομάδα. Εἶναι μαυροντυμένη μὲ τὸν μαῦρον κεφαλόδεσμον τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν καὶ γυμνόποδη.

Σταυροκοπεῖται ἐμπρὸς εἰς τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ἀνασπάζεται κατὰ

σειράν· ἔπειτα παίρνει μίαν εἰς τὰ χέρια, τὴν κρατεῖ ἐμπρὸς τῆς σάν νά τὴν ἀτενίζῃ καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, τὸ τραχὺ πρόσωπόν τῆς συνεσπασμένον εἰς πύστηράν ἐκφρασιν, ἀρχίζει μὲ μικρὰ κανονικὰ καὶ διαστικὰ ἐήματα, ἀκολουθοῦσα τὸν ρυθμὸν τῆς μουσικῆς, νὰ κάμνῃ τὸν γῦρον τῆς πυρᾶς.

Μίαν... δύο... τρεῖς φοραῖς... Τὴν τρίτην δμως, πάντοτε ἱερατικῇ, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀνθρακίαν. τὴν ποδοπατεῖ καὶ τὴν σφυροκοπεῖ μὲ τὰ γυμνά της πόδια.

Ρίγος περνᾷ ἀπὸ τοὺς θεατάς. Ἡ γρηῃ εὐγῆκε ἀπὸ τὴν ἀνθρακίαν! Ἄλλὰ ξαναγυρίζει... Ξαναπαίνει καὶ ξαναδαίνει καὶ πάλι ξαναπαίνει..

Συγχρόνως ἕνας ἐκ τῶν ἀνδρῶν ὁρμᾷ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πυρὰν καὶ δύο φοραῖς καὶ ἐπὶ μακρόν, ἀνακατεύει μὲ τὰ γυμνά πόδια του τὴν ἀνθρακίαν.

Ἐτελείωσε! Ἡ κατάστασις τῆς ἐκστάσεως παρήλθε. Αὐριον εἶναι ἡ σειρά τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Οἱ χωρικοὶ πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἀρχίζουν γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν φρενητιώδη χορόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ, ἐνῷ εἰς τὴν πλατείαν αἱ ὑψηλαὶ φλόγες ἐξακοντίζουσιν εἰς τὴν σκοτεινὴν νύκτα σπινθηράς, καὶ ἐνῷ ἡ ἑως τώρα συγκρατούμενη λαϊκὴ χαρὰ, ξεσπᾷ θορυβώδης, οἱ Ἀναστενάρηδες ἀποσύρονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν των.

Ἡρεμοὶ, σάν νὰ ἐξετέλεσαν καθημερινὸν καὶ φυσικὸν καθήκον, συνενώνονται ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς ἀδελφικὸν γεῦμα.

Εἰς τὸ πατημένον χῶμα τοῦ δαπέδου, ἔχει ἀπλωθῇ χωρικὸς τάπης καὶ ἐπάνω ἔχει στρωθῇ τραπεζομάνδηλο ἀπὸ χονδρόπανο. Τὰ φαγητὰ συνίστανται εἰς στρογγυλὰ ψωμιὰ καὶ κεσέδες μὲ γιαοῦρτι. Οἱ Ἀναστενάρηδες εἶναι σοβαροί, ἀλλ' εὐχαριστημένοι.

Ἐξετάζομεν μὲ ἀδιακρίσιαν τὰ πόδια τῆς γυναικὸς. Εἶναι πόδια μικρά, λεπτά, μὲ ἀπαλὸ δέρι. Πόδια ποὺ δὲν εἶναι συνειθισμένα νὰ περιπατοῦν ξυπόλυτα. Κανὲν σημεῖον ἐγκαύματος δὲν φαίνεται εἰς αὐτά...

Ποιὰν προέλευσιν ἔχει ἄραγε ἡ τελετὴ αὕτη ;.. Κανεὶς δὲν ἠξεύρει! Βέβαια πέραν τῆς θαλάσσης... ἀπὸ τὴν μακρυνὴν Ἀσίαν. Ὅτι εἴ-
μπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς, εἶναι ὅτι ἐξασκεῖται ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων.

Ἡ γῆ αὕτη εἶναι πλουσία εἰς θρησκευτικὸν παρελθόν. Εἰς τὰ πυκνὰ

(α) Νομ. Καν. γ. τῆς ἐκτὸς ἐκστῆς οἰκονομ. Βδ. 10. 212
ἀπορρίπτεται (αὐτοὶ Φίλοι)

αὐτὰ δάση, μέσα εἰς τὴν μυστικὴν αὐτὴν φύσιν, ἀγαπᾷ κανεὶς νὰ σκέπτεται πόσα μυστήρια ἐτελέσθησαν.

Ἡ χώρα αὐτὴ ἐγνώρισεν ὅλας τὰς θρησκευτικὰς ἀνησυχίας. Διάσημοι αἰρέσεις ἐγεννήθησαν καὶ ἀνεπιύχθησαν.

Ἡ τελετὴ τῶν **Ἀναστεναρίων** διακινῶνται πρὸς τὴν χιλιετηρίδων. Τὴν πίστιν πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς θρησκευτικῆς ἐκτάσεως, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ ἐξαγνίζεται, λυτρώνεται καὶ ἐξαγοράζει τὰ ἁμαρτήματα ὅχι μόνον τὰ ἀτομικὰ ἀλλὰ καὶ τῆς κοινότητος ὁλοκλήρου.

Ἡ ἔκστασις αὐτῇ, ὠρμισμένη ἐπὶ μακρόν, ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἐνίοτε, διὰ δεήσεων καὶ δοκιμασιῶν, φθάνει μίαν ἡμέραν εἰς παροξυσμόν.

Ὁ μύστης φθάνει εἰς μίαν τῶν μεγάλων θεῶν στιγμῶν καθ' ἧς συσσωματοῦται μετὰ τὸν πάτερνα του.

Καὶ τότε εἶναι ἡ ὑπεριότης φάσις. Τὸ πῦρ τοῦ προξενεῖ ἐντύπωσιν ἀναποφύκτου ἀνάγκης. Ἐλκεται πρὸς αὐτὸ ὑπὸ ἐσωτερικῆς μυστικῆς δυνάμεως. Χωρὶς τὴν δοκιμασίαν τοῦ πυρός δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἀνακούφισις τῶν στενοχωριῶν οὔτε ἐξαγνισμὸς ἁμαρτημάτων οὔτε εὐλογία εἰς ὅλον τὸ χωρίον.

Θὰ ὑπῆρχε εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τάπος εὐρυτάτων μελετῶν.

Ὅταν παρατηρῇ κανεὶς τὴν ἀπλοῖαν αὐτῆς γυναίκας ποὺ δὲν διαφέρουν κατὰ τίποτε ἀπὸ τὰς ἄλλας ὁμοίαι τῶν χωρίων, μετὰ τὴν αὐστηρὰν στάσιν καὶ τὸ σφικτοδεμένον σῶμα, δταν βλέπῃ τὴν εὐκολίαν ἢ μᾶλλον τὴν φυσικότητα μετ' ἧς περιπίπτουν εἰς ἔκστατικὴν κατάστασιν καὶ συνέρχονται ἀπὸ εὐλαβῆ ἔκστασιν των, πολὺ δύσκολα εἴμπορεῖ νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν ἐξήγησιν εἰς τὴν «εὐμένειαν» αὐτῇ τῶν φλογῶν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα.

Πάντως εἶναι ἀπόλυτως βεβαία ἡ ἀπόλυτος εὐλικρίνεια καὶ ὅτι κατὰ τὴν τέχνην δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς πράξεις των.

Δι' αὐτοὺς, εἶναι ἡ πίστις, πίστις εὐλικρινής, πρωτόγονος, ἡ πίστις ἡ δυναμένη καὶ ὅρη νὰ κινή, ἥτις τοὺς ὠθεῖ εἰς τὰς φοβεράς αὐτὰς τελετάς.

Πάντως τὸ ἐνδιαφέρον τῶν φαινομένων αὐτῶν εἶναι ἀκόμη μεγαλειότερον, ἐφ' ὅσον αἱ τελεταὶ αὐταὶ ἐξαφανίζονται καὶ μετ' οὗ πολὺ θὰ ἐκλείψουν ἐντελῶς. Κρῖμα

Ἡ «Ἀνοστέναριδά» Μπάμπω Νοῦνα τοῦ χωρίου
σουλγάρι κρατοῦσα τὴν εἰκόνα καὶ θαδίζουσα
ἐπὶ τῆς πυρός.

παθείας μακρᾶς ἀποστάσεως μετὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, ἤλθε μεταξὺ τῶν πρώτων, ὁ δὲ καθηγητὴς Ἑστερράιχ, τοῦ πανεπιστημίου τῆς Τυβίγγης, καὶ ὁ κ. Ἑρμπερτ, διευθυντὴς τῶν πειραμάτων τῆς ἀγγλικῆς ἐταιρείας Ψυχικῶν Ἑρευνῶν, ἐσημείωσαν ἰδιαίτερος τὰς ἐπιτυχίας τῆς.

Ἡ Ἑταιρεία Ψυχικῶν Ἑρευνῶν τὴν παρουσιάζει εὐχαρίστως, εὐτυχῶς εἰς τὸ νὰ διαπιστώσῃ ἀκόμη ἅπασι, ὅτι δὲν ἐστεῖρευσαν ἀπὸ τὴν φυλὴν μας τὸν αἶμα καὶ ἡ ἱερὰ παράδοσις τῶν ἀρχαίων Ἑθνικῶν.

Η ΑΚΑΪΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΜΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΜΟΝ

(Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ὑποσυνειδήτου τοῦ μέντιουμ Μάμπω-Νούνα)

Ἀναγράψαμεν εἰς τὸ προηγουμένον, μετάφρασιν τῆς ἀφηγήσεως Ἀκαΐας τοῦ χωρίου Βούλγαρι, ἀπὸ τοῦ συντάκτου τῆς Παρισίνης Illustration κ. Girard (Ἰούνιος 1939). Πρὶν ἤδη ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα, παρθετόμεν καὶ ἑτέραν περιγραφὴν τοῦ ἰδίου γεγονότος περιλαμβανομένην εἰς τὸ βιβλίον «Icons and Oxeu» τοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέως κ. Φιλίππου Thornton.

Μένον μετὰ κουραστικὴν ἔρευναν πολλῶν μηνῶν καὶ περίπλοκον ἀλληλογραφίαν μετὰ τὴν Βουλγαρικὴν μονὴν τοῦ Ἀθῶνος, ἀνεκάλυψα τὸ μυστήριον τῶν τελετῶν τῶν Ἀναστεναρίων εἰς τὸ χωρίον Βούλγαρι, ἐν Βουλγαρίᾳ.

Κατὰ τὴν ἐξορτὴν τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οἱ κάτοικοι ὠλισμένων χωρίων εἰς ἀκτὶνα 12 μιλίων (Βούλγαρι, Γραμματικὸ κλπ.) ἀνάπτουν μεγάλας πυρᾶς καὶ χορεύουν μέσα εἰς αὐτάς κρατοῦντες εἰκόνας ἀπειρωμένας εἰς τοὺς δύο ἀναφερθέντας ἁγίους.

Ἡ τελετὴ εἶναι τόσο ὀλίγον γνωστὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Βουλγαρίαν, ὥστε δὲν εἶναι περίεργον ὅτι ἡ μόνη σχετικὴ πληροφορία εἰς ἓν ἀγγλικὸν βιβλίον ποὺ κατάρθωσα ν' ἀνακαλύψω, ἦτο ἐντελὴς ἀνακριδής.

Ἦτο ταξειδιωτικὸς ὁδηγὸς τῆς Βουλγαρίας καὶ τὰ Ἀναστενάρια περιεγράφοντο ὡς λείψανα τῶν εἰκονοκλαστικῶν αἱρέσεων εἰς τὸ ἐλάχιστον γνωστὸν αὐτὸ μέρος τῆς Εὐρώπης. Καὶ αὐτὸ ἕμως τὸ ὄνομα μετὰ τὸ ὅποιον αὐτοκαλοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Βούλγαρι, «Ἰκονο-

“ΨΥΧΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ,,

Ίδρυθείσα τῷ 1923 καὶ διευθυνόμενα ὑπὸ ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

EN NEON MENTIOYM

Η ΔΙΣ ΔΑΦΝΗ

Ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, μία ἀπὸ τὰς καλυτέρας συγχρόνους Πυθίας μας, ἡ κ. Παυλάτου, ἔφερε μαζί της εἰς τὴν Ἑταιρείαν, μικρὰν ἀνηψιοῦλαν της, καμμιά δεκαριά ἐτῶν, ξανθὴν κουκλίτσα πού ὅλοι ἐθαύμαζαν καὶ τῆς ἐχάιδευαν τὰ μαλλάρια.

Ἐμένα ἰδιαιτέρως μὲ ἐθελγε ἡ καθαρά ἑλληνικὴ κατανομή της. Ἡ γαλήνη τῶν μεγάλων ματιῶν καὶ ἡ εὐγένεια τοῦ μετώπου ἐνθύμιζαν ἐναργῶς τὸ θεῖον πρόσωπον τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, τῆς ἐρασμίας ἐξορίστου πού ἀτενίζει τὴν ὑγρὰν ἰσόγειον αἰθρὸν τοῦ Λούβρου εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσαν ὀνειροπολοῦσα τὸ γαλανὸν Αἰγαῖον.

Καὶ ἔξαφνα ἔπεσε μίαν ἡμέραν σὰν βαρυσυννεφιά εἰς τοὺς κύκλους μας ἡ εἶδησις, ὅτι, ἡ ὡραία ἑλληνικὴ κουκλίτσα ἦταν βαρεῖα ἄρρωστη ἀπὸ μνηνιγγίτιδα.

Τὸ τί ὑπέφερε καὶ πῶς ἐσώθη βέβαια δὲν ἔχει σημασίαν. Τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι ἐσώθη!

Ἀλλὰ μαζί μὲ τὴν ἀνάρρωσίν της ἐσημειώθη καὶ ἓν ἄλλο ἐνδιαφέρον φαινόμενον.

Συμβαίνει ἐνίοτε εἰς ἄτομα κληρονομικότητος, ἔπειτα ἀπὸ ἐγκεφαλικάς ἰδίως νόσους, νὰ ἐκδηλώνωνται διαισθητικαὶ ιδιότητες. Τηλεπάθεια, Ψυχομετρία κ.λ.π.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, ἡ κληρονομικότης ὑπῆρχεν, ἀφ' οὗ ἡ ἐκ μητρὸς θεία της εἶναι μία τῶν ἀρίστων Ἑλληνίδων Πυθιδῶν.

Ὁ ἐρεθισμὸς τῶν μηνίγγων ἔκαμε τὰ ὑπόλοιπα. Καὶ ἡ μικρὰ κουκλίτσα ἤρχισε νὰ διδῇ βαθμηδὸν ἰσχυρὰς ἐνδείξεις τοῦ ταλάντου της.

Καὶ τί σύμπτωσις! Δάφνη ἦτο μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας ἀρχαίας Πυθίας τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν!

Φυσικὰ λοιπόν, μόλις ἡ ὑγεία της ἀποκατεστάθη, κατετάχθη εἰς τὸν κύκλον τῶν διαισθητικῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ ἤρχισεν ἡ μαθητεία της.

Τὴν σήμερον ἡ ἰδιοφυΐα της ἐξείλιχθη ἀρκετά, ὥστε ν' ἀντιμετωπίσῃ μὲ ἀσφάλειαν καὶ τὸ πολὺ κοινόν.

Ἦδη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε συμμετέσχεν εἰς τὰ πειράματα Τηλε

μπόρι (*) είναι ή ασφαλεστέρα ε.δειξίς ότι αποτελούν απ' εναντίας τὰ απομεινάρια τῶν ἀσπονδοτέρων ἐχθρῶν τῆς εἰκονοκλαστικῆς αἵρέσεως.

Ἀπὸ τοῦ 726 μέχρι τοῦ 813 μ. Χ. ἡ Ἀνατολικὴ ἐκκλησία διήνυσε βιαίαν περίοδον αὐτοκαλουμένην ἀναμορφώσεως Ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου καὶ μὲ ὀργανωτὰς φανατικούς ὅπως Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων, ἐξεργάγη κίνημα ζητοῦν τὴν καταστροφὴν ὅλων τῶν εἰκόνων καὶ τῶν θρησκευτικῶν τοιχογραφιῶν. Ἡ τύχη τῶν Χριστιανῶν ὅσοι ἠρνοῦντο νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰς ἀγαπημένας τῶν εἰκόνας ἦτο φρικτὴ. Χιλιάδες ἐξωρίσθησαν, ἐδασανίσθησαν καὶ ἐθανατώθησαν. (Σ. Ψ. Ε. 100.000 περίπου)

Μεταξὺ τῶν σταθερωτέρων λάτρων τῶν εἰκόνων, ἦτο καὶ μία κοινότης, κάποιου ἀπομακρυσμένου μέρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα **Εἰκονοφόροι**, (ὁ Thornton μεταχειρίζεται εἰς τὸ βιβλίον του τὸν ὄρον Iconobori) Οὗτοι διατὰ δειξοῦν τὴν περιφρόνησιν τῶν πρὸς τοὺς εἰκονοκλάτας ἀναμορφωτὰς, συνείθιζαν ν' ἀναπτύσσον μεγάλας πυρὰς καὶ κρατοῦντες τὰς θαυματουργὰς τῶν εἰκόνας νὰ διαδίδουν ἀδελφεῖς μέτα εἰς αὐτάς.

Ἀπὸ τὴν συνήθειαν αὐτὴν τοῦ νὰ φέρουν τὰς εἰκόνας διὰ τῆς πυρᾶς, εἰμποροῦμεν νὰ εὗρωμεν τὴν ἀληθινὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως «Iconobori». Ἡ λέξις «**εἰκονοποῖδς**» (Ἑλληνιστὶ εἰς τὸ βιβλίον) χρησιμοποιεῖται ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος (Ἀπολογία Ι. 19) διὰ νὰ σημάνη τὸ **φέρειν εἰκόνας** καὶ ἐπληροφορήθη παρὰ μίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ ὄρους Ἀθωνος, ὅτι ἡ λέξις «**εἰκονοποῖδς**» (Ἑλληνιστὶ εἰς τὸ βιβλίον) ἢ κατασκευαστῆς εἰκόνων, ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τοὺς Iconobori (**)

Δὲν ἐπεθύμουν νὰ εἰσέλθω εἰς τόσας λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ· ἀλλ' εἶναι οὐσιώδεις διὰ τὸν ἀναγνώστην νὰ γνωρίζῃ περὶ τοῦ θέματος τοῦ θὰ περιγράψω.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ συνδυασμοῦ τῶν **Εἰκονοφορι-**

(*) Σ.Ψ.Ε. Παραφθορὰ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως **εἰκονοφόροι** = οἱ φέροντες εἰκόνας ἢ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰκὼν καὶ τοῦ οὐανικοῦ bor = ἄγων = εἰκονομάχοι, ὅπερ συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν ἔννοιαν.

(**) Σ.Ψ.Ε. Διὰ τὸν Ἑλληνα ἀναγνώστην εἶναι ἐναργὲς καὶ ἀνευ ἀμφισβητήσεως τὸ ταυτὸσημον τοῦ Iconobori μὲ τὴν λέξιν **Εἰκονοφόροι**, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν εἰμπορεῖ νὰ ἔχη σχέσιν ὁ **εἰκονοποῖδς** «κατασκευαστῆς» εἰκόνων.

κῶν τελετῶν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης μὲ τὸ πυρο-
βάδισμα.

Ἡ ἀξιωματικὴ τοῦ Κωνσταντίνου νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἁγίων
θεωρεῖται μεταξὺ μερικῶν θεολόγων ὡς πολὺ συζητήσιμος. Ἀσχέτως
πολλῶν ἄλλων γεγονότων, ὑπῆρξεν εἰδωλολάτρης μέχρι τῶν τελευταίων
στιγμῶν του, ὅτε ἐδαπτίσθη ὑφ' ἐνὸς Ἀρειανοῦ ἐπισκόπου.

Τὸ θέδιον ὅμως εἶναι, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς συνεδέθη κατὰ τὴν
ζωὴν του κατὰ διαφόρους τρόπους μὲ τὸ πῦρ.

Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ρώμης, καθ' ὃν χρόνον ὁ Μαξέντιος ἐφαί-
νετο ἀνίκητος, πύρινος σταυρὸς ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ φωνὴ εἶπε εἰς
τὸν Κωνσταντῖνον «Ἐν τούτῳ νίκα» (*).

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἐκατρατεύων ἐναντίον τῶν Τούρκων(1) (**) εὐ-
ρέθη ἐνώπιον καιομένου δάσους εἰς τὸ ὅπολον ἐπίτηδες ὁ ἐχθρὸς ἔθεσε
πῦρ διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ προχωρήσῃ. Τότε πάλιν ἐφάνη ὁ σταυρὸς
καὶ ἡ φωνὴ εἶπε «Κύτταξε τὸν σταυρὸν καὶ προχωρεῖ ἀβλαβής».

Ἡ παράδοσις διηγείται ὅτι ὄντως διήλθεν ἀβλαβής καὶ ὑποθέτω ὅτι
πιθανὸν ἢ προσήλωσις τῶν **Εἰκονοφύγων** εἰς τὸν Κωνσταντῖνον, νὰ βα-
σιλεύσῃ ἐπὶ τῆς ἀξιοσημειώτου αὐτῆς περιπτώσεως τοῦ αὐτοκρατορικοῦ
πυροβαδίσματος.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλος πιθανὸς δεσμὸς μεταξὺ **Εἰκονοφύγων**
καὶ Κωνσταντίνου, βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρ-
κειαν τῆς βασιλείας του, ὅλοι αἱ διάφοροι θεολογικαὶ γνώμαι ὑπῆρξαν
ἀνεκταὶ καὶ οἱ λατρεύοντες τὰς εἰκόνας ἀφέθησαν ἐλεύθεροι νὰ τὰς
λατρεύουν.

Ἀπὸ τῆς ἐπιστολᾶς τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τὰ ἀποστολικά
ταξείδια, βεβαιοῦται ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐγκατέστησε ζῶνας ἐπιρροῆς
γύρω τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ ἐπεξετάθη ἐπιτυχῶς μέχρι Μακεδονίας.
Ἐντὸς χιλίων ἐτῶν ὅλη ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου κατεκτήθη εἰς τὴν
ἐπιδράσιν τῆς νέας αὐτῆς καὶ ἐπαναστατικῆς θρησκείας.

(*) Σ. Ψ. Ε. Ὁ συγγραφεὺς ἐννοεῖ βεβαίως τὴν μάχην τῆς Μουλβίας γεφύ-
ρας καθ' ἣν χάρις εἰς τοὺς χριστιανοὺς μαχητὰς ἐνίκησεν ὁ Κωνσταντῖνος.

(**) Σ. Ψ. Ε. Ἡ περικοπὴ αὕτη τοῦ Θόρντον εἶναι πολὺ περίεργος, διότι
κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Κωνσταντίνου δὲν εἶχον ἐμφανισθῇ ἀκόμη εἰς τὴν
ιστορίαν οἱ Τούρκοι.

Ἡ βραδεῖα ἐπιδρασίς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῶν παλαιῶν θρησκευτικῶν μύθων δὲν ὑπῆρξε διαία ὅπως εἰς τὴν Δύσιν.

Οἱ ὀρθόδοξοι, ἀνθρωπινώτεροι τῶν καθολικῶν, ἐπροχώρησαν ἡρεμα, μὲ πρόγραμμα εἰρηνικῆς εἰσχωρήσεως.

Ἦσαν τότε ἐποχαὶ μετακινήσεως τῶν λαῶν.

Ἀποικίαι προγεγραμμένων αἱρετικῶν ἐμάζευαν τὰ ὑπάρχοντά των καὶ ἐξεστράτευαν πρὸς ἀνεύρεσιν θρησκευτικῆς ἀνοχῆς καὶ ἡσυχίας, πρὸς ἄλλα μέρη.

Πάντως, ἐλάχιστοι ἐκ τῶν παλαιῶν θεῶν, πνευμάτων, πονηρῶν δυνάμεων, Νηρηΐδων, κλπ. ἐλησμονήθησαν ὅταν ἦλθε ὁ Χριστιανισμὸς νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ.

Αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ τοῦ χωρίου **Βούλγαρι** γίνονται εἰς τὰς 2 καὶ 3 Ἰουνίου, ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς περιφερείας αὐτῆς συνήνωσαν διὰ κάποιον λόγον τοὺς δύο ἁγίους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἑορτήν.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ἀνήκει εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ ἡ δευτέρα εἰς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην.

Καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς ἡμέρας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἰδία τελετὴ τῆς **Ἀκαΐας**.

Μία ὁγδοηκοντοεὺς **Ἀναστενάρισσα**, περιέγραψεν «ὅτι αἰσθάνεται ὀρμητικὴν πνοὴν εἰς τὰ πρόσωπόν της καὶ ὅτι ἔρχονται οἱ Ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ οἱ ὅποιοι τὴν φέρουν ἀδλαβῇ διὰ μέσου τῆς πυρᾶς» (*).

Ἡ μεταξὺ μέσων Μαΐου καὶ μέσων Ἰουνίου περίοδος, ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ὡς ἐποχὴ μαγείας καὶ παραλογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπίρροιν τῆς σελήνης (**).

Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου **Βούλγαρι**, εἶναι ἐθνολογικῶς ἀνόμοιοι μὲ τοὺς **Βουλγάρους** καὶ διασώζουν τὴν παράδοσιν διὰ κατὰγονται ἐκ τῆς **Μικρᾶς Ἀσίας**.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι οἱ δύο Χριστιανοὶ Ἅγιοι τοὺς ὁποίους ἐπιμένουν

(*) Σ.Ψ.Ε. Ὑπομνήσκωμεν εἰς τὸ σημεῖον οὗτό, ὅτι κατὰ τὰ πειράματα τῶν μεγαλυτέρων δυναμολύτων μέντιουμ, ἐν τῶν συνηθεστέρων ἀρχικῶν φαινομένων ὅπερ ἀντιλαμβάνονται καὶ ὅλοι οἱ παρόντες, εἶναι καὶ ρεῦμα ἄερος.

(**) Σ.Ψ.Ε. Ἰσως ἐνεκα τῆς ἀνοίξεως καὶ τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς φύσεως.

(α) ὁ χιὸς πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς ἡ ἀντιπλοῖα ἡ ἐξουσία αὐτῆς
συνοψίζονται ἀπὸ αὐτὴν Π.Β. 1017 (ἔκφ. 10)

νά τιμούν, νά ἔχουν σχέσιν μέ τήν παλαιάν λατρείαν τοῦ Ἡλίου καί τῆς Σελήνης τοῦ Ὀσίριδος καί τῆς Ἀστάρτης.

Καί ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τήν περιγραφὴν τῶν γεγονότων.

Ἐπειδή ἡ μεταξὺ Πύργου καί τοῦ χωρίου Τσάρεβο ὁδὸς ἦτο ὑπὸ ἐπισκευήν, ἐδέησε νά περάσωμεν ἐπιμόνως καί βραδέως διὰ μέσου ἑλῶν καί ὀργωμένων χωραφιών. Μετὰ μίαν καί ἡμίσειαν ὥραν μόλις ἐπροχωρήσαμεν εἰκοσιπέντε μίλλια ἕως τὸ Κουπριρ, τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Ἡ κωμόπολις αὕτη εἶναι εἰς τήν κορυφὴν ὑψώματος ἐξαιρετικῆς εὐμορφίας καί δεσπίζοντος τῆς θαυγαλάζου θαλάσσης.

Ἀπὸ τὸ μέρος οὗ ἐσταματήσαμεν, κατέβαινε πρὸς τὸν λευκὸν αἰγιαλὸν μακρὰ σειρὰ θαμνολόφων, σκεπασμένων ἀπὸ θαυμαστὴν ποικιλίαν ἀγριολουλουδιῶν. Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἦτο μαγικὴ φαντασμαγορία ποῦ ἔξαφνα θὰ ἐξηφανίζετο ἐάν κανεὶς ἐπλησίαζε.

Ἐν μίλλιον μακρύτερα, ἦτο δασώδης λόφος μέ ἐρειπωμένον οἰκοδόμημα. Τὸν παλαιὸν τελωνειακὸν σταθμὸν ὅταν ἦσαν ἐκεῖ τὰ Τουργικὰ σύνορα.

Ὁ δρόμος ἄφηνε πλέον τὴν ἀκτὴν στρεφόμενος εἰς ἀτελείωτην σειρὰν λόφων καταφύτων ἀπὸ ναυοφρεῖς Ἀρῆς.

Οἱ Τοῦρκοι ἀπεγύμνωναν τοὺς λόφους ἀπὸ τὰ δένδρα των διὰ νά μὴ εὕρισκουν καταφύγιον αἱ Βουλγαρικαὶ συμμορίαι αἵτινες διήρχοντο τὰ σύνορα διὰ λεηλασίαν καί σφαγὴν. Αἱ ρίζαι τῶν δένδρων ὅμως ἔμεναν καί ἐβλάστανον πρὸς κάθε διεύθυνσιν.

Ἀφ' οὗ ἐπρομηθεύθημεν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα διὰ τὴν ἐκδρομὴν. Ἐπειδὴ εἰς τὸ **Βούλγαρι**, ἕνεκα τῆς μεγάλης πενίας τῶν κατοίκων ἦτο ἀδύνατον νά σιτισθῇ κανεὶς, δὲν ἐλησμονήσαμεν καί ἀρκετὴν ποσότητα κοινοῦ ἁλατος. Μὲ μίαν φοῦχτα ἁλτιοῦ ὡς δῶρον εἰς τὸ **Βούλγαρι**, εἰμπορεῖ νά ἐξαγοράζεται κάθε μικροῦ πηρεσία. Τέσον εἶναι σπάνιον.

Ὁ δρόμος, ἀπλοῦν μονοπάτι ἀνοιγμένον ἀπὸ βωδάμαξα, εἶναι φρικτὸς, ἀλλὰ εἶναι καί τὸ μόνον μέσον συγκοινωνίας τοῦ χωριοῦ μέ τὸν ἄλλον κόσμον.

Τέλος ἐφθάσαμεν κακὴν κακῶς καὶ ἐπήγαμεν εἰς συνάστησιν τοῦ **Κμετ** (Δήμαρχος), χονδροῦ κοκκινομάλλη μέ πετακτὰ μάτια σὰν καραβίδας. Ὅλο τὸ χωριὸ προσέτρεχε νά ἴδῃ τοὺς «Φράγκους».

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν μας εἰς τὸ ἡμῖς τοῦ σχολείου τὸ ὅποτον ἐξεκένωσαν ἐγκατεστημένοι στρατιῶται, αἱ κυρίαι τῆς ἐκδρομῆς ἐπήγα-

να ἰδῇ τὴν τύχην των μία **Μπάμπω** τοῦ χωριοῦ, ἐν ἀπὸ τὰ γνω-
στότερα μέντιουμ τῆς Βουλγαρίας.

Ἐγὼ θὰ ἐπήγαινα κατόπιν, διότι ἂν ἤθελαν αἱ κυρίαι νὰ ἐπιτύχῃ
τὸ πείραμα, ἔπρεπε νὰ πηγαίνουν χωρὶς ἄνδρας.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον ἦλθε καὶ ἡ σειρά μου. Ἡ Μπάμπω—μέντιουμ
ἦτο 86 ἐτῶν καὶ χήρα ἀπὸ πεντηκονταετίας, τὸ δὲ ἐξωτερικὸν τῆς ἐπέ-
βαλλε πράγματι σεβασμόν.

Τὸ δέρμα τῆς ἦτο ρυτιδωμένον καὶ δυσσοδεψημένον, τὰ μάτια ὅμως
διαυγῆ καὶ θαρραλέα. Ἦσαν μάτια ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ εἶδαν τὰ μυστήρια
τοῦ Θεοῦ.

Ἐμβήκαμεν εἰς τὸ δροσερὸν ἡμέφως τοῦ σπιτιοῦ τῆς καὶ ἐκαθήσα-
μεν χάμω, εἰς τὸ φῶς ποὺ ἤρχετο ἀπὸ τὸ μοναδικὸν παράθυρο.

Τότε ἐπῆρε τὸ κουτὶ μὲ τὰ φασόλια τῆς μαντείας (Σ.Ψ.Ε. Κυαμο-
μαντεία) καὶ εἶπε μικρὰν προσευχὴν ἐπικλήσεως.

—« Ἄγιον πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, φῶς τοῦ κόσμου, ἄνοιξε τὰ μάτια
μου ὥπως ἀνοίγω αὐτὸ τὸ κουτὶ... »

Τὰ φασόλια ἦσαν διαφόρων χρωμάτων καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἦτο κα-
ὶ ἓνας κόκκος ἀραποσιτιοῦ. Κάθε φασόλι ἀντιπροσώπευε ἓνα ἄγιον ἢ ἓνα
διάβολον, ἀναλόγως τοῦ σχήματος καὶ τοῦ χρώματός του. Ἡ ψυχὴ
ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν κόκκον τοῦ Ἀραποσιτιοῦ καὶ ἡ Ἁγία Τριάς
ἀπὸ κομμάτι διαυγοῦς, γαλάζιου κρυστάλλου.

Ὁ τρόπος τῆς μαντείας ἦτο ἀπλοῦς. Ἡ Πυθία παίρνει τὰ φασόλια
εἰς τὸ δεξιὸν χεῖρ' ὅπως ἀνακινεῖ τὰ ἀριστερὰ καὶ τὰ ἀνακινεῖ δὴ ὅπως
φορὰς, διαρκῶς ψιθυρίζουσα προσευχάς.

Τὸ μυστικὸν τῆς τέχνης συνίσταται εἰς τὸ νὰ μαντεύσῃ, ἀναλόγως
τῆς θέσεως τῶν φασολίων εἰς τὸ χεῖρ' τῆς.

Ἡ Μπάμπω προσήλωσεν ἀτενῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ
ἤρχισε νὰ κινῆται ρυθμικὰ, ἐμπρὸς πίσω. Πρὶν νὰ προφητεύσῃ περιέπιπτε
εἰς ἑκτασιν ἀφαιρέσεως. (Σ.Ψ.Ε. Μείωσιν τοῦ ἐνσυνειδήτου).

Ἦκουα τὸ αἶμα νὰ σφύζῃ εἰς τοὺς κροτάφους μου, ἐνῶ ἔμενα ἀκί-
νητος μόνις τολμῶν ν' ἀναπνεύσω.

Ἡ Μπάμπω τότε ἐκύτταξε τὰ φασόλια καὶ εἶπε.

— Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς σου πλανᾶται ἀπὸ τὴν μιὰ θάλασσα στὴν
ἄλλην. Ὁ κινδυνεύσεις τὰ μάτια σου εἰς τὰ 48 σου χρόνια... Βλέπω ἓνα
καιρὸν μεγάλης δοκιμασίας, κινδύνων καὶ στερήσεως... Προσευχῆσου

εἰς τὴν Παναγίαν αὐτὴν τὴν ὥρα... Θὰ ζήσης πολὺ εὐτυχισμένος καὶ πολὺ πλούσιος.

Ἀνεκίνησε πάλι τὰ φασόλια εἰς τὸ χέρι της. Αὐτὴν τὴν φορὰν ὅμως διὰ νὰ ἴδῃ διὰ τὴν οἰκογένειάν μου. Καὶ πράγματι τὰ περισσότερα ἀπὸ ὅσα μοῦ εἶπε, ἦσαν ἀληθινὰ εἰς ἐκφοβιστικὸν βαθμόν.

Ἡ Μπάμπω—Νούνα

Ἰδιαιτέρως ὅμως ἐπιρρεάσθη διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ μοῦ προεῖπε καὶ ἤτις συνεφώνει μετὰ τὴν διάγνωσιν περιφήμου Βιενναίζου ὀφθαλμολόγου. Ἐπάρχει πράγματι κληρονομικὴ τύφλωσις εἰς τὴν οἰκογένειάν μου ἀπὸ Γλαύκωμα τὸ ὅποσον ἐκδηλοῦται ἐναργέστερον εἰς ἡλικίαν ἀπὸ 45—50.

Ἡ τελευταία ἀνακίνησις τῶν φασολιῶν ἔγεινε διὰ τὴν «ψυχικὴν μου ὑγείαν». Ἡ Μπάμπω μ' ἐβεβαίωσε ὅτι πολλοὶ ἅγιοι καὶ

δαίμονες εὐρίσκοντι εἰς τὸν δρόμον μου. Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς δευτέρους θὰ μὲ ἔφερον εἰς καταστροφὴν ἂν δὲν ἐπρόσεχα ἐξαιρετικὰ.

Ὅταν ἐτελείωσε ἡ μάντεια καὶ τὰ φασόλια ἐξαναμπήκαν εἰς τὸ κουτί των, τὴν ἠρωτήσαμεν διὰ τὴν τελετὴν τοῦ πυροβαδίσματος. Κατ' ἀρχὰς ἦτο διστακτικὴ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπείσθη ὅτι αἱ ἐρωτήσεις μας δὲν προήρχοντο ἀπὸ ἀπλῆν περιέργειαν ἀλλ' ἀπὸ πραγματικὸν ἐνδιαφέρον νὰ πληροφορηθῶμεν διὰ τὸ μυστήριον, περιέγραψε θαυμαστικῶς τὴν τελετὴν.

—Ἐχόρεψα πρώτην φορὰ εἰς τὴν φωτιὰ, εἶπε, ἓνα χρόνον ἔπειτα ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός μου ποὺ τὸν ἐσχότωσαν οἱ Τούρκοι ἀφ' οὗ τὸν ἔρριξαν ἀπὸ ψηλὰ ἐπάνω σὲ παλούκια. Ἐκτοτε κάθε χρόνον ἐχόρευα μέσα σὲ φλόγες. Μίαν ἡμέραν ποὺ ἔκαμνα τὴν προσευχή μου ἐμπρὸς εἰς τὸ εἰκόνισμα τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, ἓνας μεγάλος κτύπος μετ' ἐρριξε χάμω προύμυτα καὶ φωνὴ μοῦ εἶπε ὅτι σὲ 40 ἡμέραις θὰ

ἐκκραγῇ μεγάλος πόλεμος. Μοῦ ἀπεκαλύφθησαν καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποῦ θὰ ἐπῆγαιναν ἀπὸ τὸ **Βούλγαρι** στὸν πόλεμο καὶ διετάχθην ν' ἀνακοινώσω ὅλα αὐτὰ στὸν **Κμὲτ** (Δήμαρχον).

Ἐπρόκειτο γιὰ τὸν μεγάλο Εὐρωπαϊκὸ πόλεμο ποῦ ὅλοι ἐπολέμησαν. Ἀλλὰ ἤμουν πολὺ τρομαγμένη καὶ δὲν τὸ ἔκαμα. Τὴν δευτέρῃ ἡμέρᾳ πάλι εὐρέθηκα χάμω καὶ στὸλος πύρινος ἦταν ἐμπρὸς μου. Ἦταν ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ...

Μὲ ἐπρόσταξε νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν διαταγὴν του διότι θὰ τιμωρηθῶ...

Ἡ Μπάμπω διεκόπη καὶ ἐσκούπισε τὸ στόμα καὶ τὸ μέτωπον της. Εἰμπορούσα νὰ αἰσθανθῶ πόσον ἐστενοχωρεῖτο ἐπαναλαμβάνουσα τὴν ἱστορίαν αὐτὴν καὶ ἀναζωογονοῦσα τὰς λεπτομερείας της.

— Ἐπῆγα στὸν **Κμὲτ** καὶ τοῦ τὰ εἶπα ὅτι εἶδα καὶ ἄκουσα... Ὅλοι τότε ἐπῆραν πέτρες καὶ πελέκια νὰ μὲ σκοτώσουν, φωνάζοντες ὅτι ἡ μουν μάγισσα... Τότε ἔοχισα τὰ ρούχα μου, ἔδειξα τὸ γυμνὸ σῶμα μου καὶ εἶπα — «Σκοτώστε με... ἐγὼ εἶμαι ὑπηρέτρια τοῦ Ἀγγέλου...»

Τὰ ὄπλα τότε ἔπεσαν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν σὰν νὰ τοὺς τὰ ἄρπαξε κάποια δύναμις... Ὅλοι ἔφυγαν κατατρομαγμένοι. Ἀναγκάστηκα τότε νὰ ζήσω εἰς τὸ θάσος ὅπως ἡμπορούσα ἐνῷ ἐκεῖνοι ἔκαψαν τὸ σπῆτι μου ἕως τὰ θεμέλια.

Ὅταν ἐπέρασε ὁ καιρὸς, ξαναῆλθα εἰς τὸ χωριὸ καὶ ἐπῆγα νὰ προσευχηθῶ ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα· τὴν ὥρα αὐτὴν ἦλθε εἰς τὸ **Βούλγαρι** ἡ εἰδησις τοῦ πολέμου καὶ ὅσοι εἶχα προείπει ἔφυγαν νὰ πολεμήσουν. Οὔτε ξαναγύρισαν πεῖ... Ἐγὼ εἶχα εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν καὶ οἱ χωριανοὶ ἦσαν μάρτυρες.

(Ἔπεται συνέχεια)

Σ.Ψ.Ε.— Ἡ περιγραφὴ τοῦ Thornton περὶ τοῦ τρόπου τῆς «μειώσεως τοῦ ἐνσυνειδήτου» τῆς χωρικῆς Πυθίας, εἶναι οὕτως εἰπεῖν τυπικὴ εἰς ὁμοίας περιστάσεις.

Τὰ μέντιουμ περιέρχονται εἰς κατάστασιν ἐλαφρᾶς ἐκστάσεως, εἴτε διὰ συγκεντρώσεως ἐπιτυγχανομένης διὰ προσευχῶν, εἴτε διὰ κινήσεως ἐμπρὸς πίσω αἰτίνες φέρουν φυσικὰ εἶδος ζάλης.

Ἡ «μείωσις τοῦ ἐνσυνειδήτου» προκαλεῖται ἄλλοτε ἄλλως εἰς διάφορα μέρη (Συγκράτησις τῆς ἀναπνοῆς, προσήλωσις τοῦ βλέμματος). Εἰς τοὺς παλαιότερους δὲ Ἀναστέναρτοι καὶ τοὺς ὠρυωμένους Δερβίσηδες, διὰ βαθέως Ἀναστεναγμῶν ὁμοιαζόντων τὴν μὲ βόγκους.

Ἐπίσης ἡ τηλεπαθικὴ πρόβλεψις τοῦ πολέμου τοῦ 1914, ἐσυμβολίσθη

ὅπως συχνὰ ἀπαντᾶται, εἰς τὴν χωρικὴν, μὲ ὀπτικὴν ψευδαίσθησιν τοῦ Ἀγ-
γέλου καὶ στήλην πυρὸς, ἀπὸ ἐκκλησιαστικῶς ἐπαναμνήσεις τῆς Παλαιᾶς
Γραφῆς, ὅταν ὁ Ἰεχωβά ὠδήγει τοὺς Ἑβραίους κατὰ τὴν ἔξοδον ὑπὸ τὴν
μορφὴν αὐτῇν.

Χαρακτηριστικὸν δὲ τῆς ψευδαισθήσεως αὐτῆς εἶναι, ὅτι εἰς ὁμοίας πε-
ριπτώσεις αἱ Πυθίαι προσδίδουν εἰς τὰ ἱερὰ πρόσωπα ποῦ φαντάζονται ὅτι
βλέπουν (ὀπτικὴ ψευδαίσθησις) ἐντελῶς ἀνθρώπινα καὶ ἀτομικά τῶν αἰ-
σθήματα.

Ἰδίως ἀπειλὰς τιμωρίας ἐὰν δὲν ἀνακοινώσουν τὰς ἀποκαλύψεις, ἂν
δὲν σκάψουν πρὸς εὐρεσιν εἰκόνων, ἂν δὲν οἰκοδομηθοῦν ἐκκλησίαι πρὸς
τιμὴν τῶν κ.λ.π.

Τέλος ὡς πρὸς τὴν «πρόρρησιν» τῶν ὀνομάτων τῶν κληθέντων ἐφέ-
δρων, αὕτη ἦτο ἐντελῶς φυσικὴ, ἐφ' ὅσον ἡ Μπάμπω ἀνῆκουσα εἰς τὸ χω-
ρίον, εἰξευρε πλὺλ καλὰ τοὺς στρατευσίμους νέους.

Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑΣ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς «Ἐθνὸς» εἰς τὸ φύλλον τῆς 24 Δεκεμβρίου
ἀνέγραψε τὸ ἑξῆς ἐνδιαφέρον ψυχικὸν φαινόμενον.

Γνωστὴ οἰκογένεια τῶν τῶν Ἀθηνῶν ἐφύτευσε πρὸ ἐτῶν πολλῶν
εἰς τὸ ἐν Σπέτσαις κτῆμα τῆς ἀμυγδαλῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς μιᾶς ἐκ τῶν
δύο θυγατέρων τῆς. Τὸ δένδρον ἐμεγάλωσε καὶ καρποφοροῦσε ὑπὸ ἄλλον
ἰδιοκτήτην, εἰς ὃν περιήλθεν ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κτῆμα. Πρὸ τινος ὅμως
ἀπέθανε ἡ κόρη, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐφυτεύθη τὸ δένδρον, καὶ ὅταν
ἡ ἀδελφὴ τῆς μετέβη μετὰ τεσσαρακονθήμερον εἰς Σπέτσας πρὸς
τέλεσιν μνημόσυνου, ἐπεσκέφθη καὶ τὸ πατρικὸν τῆς κτῆμα. Ἀλλ' εὔρε
τὸ δένδρον πεσμένον κατὰ τὸ ἥμισυ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ κατάπληξις τῆς
ὕψιρος μεγαλειτέρα, ὅταν ἐπληροφορήθη ὅτι τὸ δένδρον ἔτεσε τὴν ἰδίαν
ἡμέραν καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν ἀκριβῶς ποῦ ἀπέθανε καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς.

Ὁ συντάκτης σχολιάζων τὸ φαινόμενον, ἐξέφρασε τὴν ἰδέαν μήπως τοῦτο
ὠφείλετο εἰς Τηλεπάθειαν. Εἰς τὸ φύλλον τῆς 27 Δεκεμβρίου, ὁ κ. Ἀγγ.
Τανάγρας ἐγράψεν εἰς «Ἐθνὸς» τὴν ἑξῆς διασαφήνισιν τοῦ ζητήματος

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ἡ αὐτόματος ἀποξήρανσις τῆς ἀμυγδαλῆς, ἀκριβῶς κατὰ τὴν
ὥραν τοῦ θανάτου τῆς κόρης, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας εἶχε φυτευθῇ καὶ